SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:487

av Lars Beckman (M)

Möjlighet att släppa in industrins restvärme i fjärrvärmen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta etableringar av industrier och datacenter genom att restvärmen tas tillvara och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att genomföra förslagen i TPA-utredningens slutbetänkande Fjärrvärme i konkurrens (SOU 2011:44) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fjärrvärmenät är idag till skillnad från andra nät såsom tele, bredband, gas och el ett reglerat monopol. Det är nätägaren som till slut avgör vem som får leverera värme till näten.

Riksdagen beslutade 2014 om att införa så kallat reglerat tillträde till fjärrvärmenäten (prop. 2013/14:187), vilket reglerar möjligheterna för externa värmeproducenter att som det står i lagen under vissa förutsättningar få ett reglerat tillträde till rörledningarna. Dagens lagstiftning har utformats för att reglera om industrins restvärme ska få tillgång till fjärrvärmenäten.

Regeringen har nu presenterat ett förslag om ökad energieffektivitet i företag och i fjärrvärme- och fjärrkylesektorn (KN2026/01667). Förslaget innebär att en ny lag ersätter den hittillsvarande lagen om energikartläggning i stora företag och att fler företag ska omfattas av skyldigheten att utföra kostnadsnyttoanalyser vid nybyggnation eller omfattande uppgradering. Datacenter som genomfört en kostnadsnyttoanalys blir också skyldiga att utnyttja eller återvinna spillvärme, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart.

Det finns däremot inga förslag om att fjärrvärmenäten ska öppnas för restvärmen. Fjärrvärmebolagen har fortfarande vetorätt mot att släppa in restvärme från industri och datacenter.

En möjlighet att lösa ovanstående är att genomföra det färdiga lagförslag som presenterades i TPA-utredningens slutbetänkande Fjärrvärme i konkurrens (SOU 2011:44) som innebär att fjärrvärmenäten öppnas för alla aktörer.

Det vore mot bakgrund av ovanstående önskvärt att regeringen snarast tog fram en proposition baserad på förslagen i TPA-utredningens slutbetänkande Fjärrvärme i konkurrens (SOU 2011:44).

Lars Beckman (M)